

Záznam z jednání Výboru pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů
konaného dne 18. prosince 2012

Místo schůze: Praha, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Podskalská 19, místnost č. 415 (od 10:00 do 12:15 hod.)

Přítomné členky a členové (zástupkyně a zástupci členek a členů s hlasovacím právem):

	Jméno	Organizace
1.	<i>Gerhard Vladislav</i>	MČ Praha 18
2.	<i>Halanová Květa</i>	Obec Jílové
3.	<i>Hlucháčková Zuzana</i> <i>zástup: Jahodová Dita</i>	ProEquality – Otevřená společnost
4.	<i>Jonitová Bronislava</i>	MO
5.	<i>Niklová Kateřina</i>	MF
6.	<i>Pavlík Petr</i>	FHS UK
7.	<i>Skálová Helena</i>	Gender Studies
8.	<i>Šebková Jitka</i>	ČMKOS
9.	<i>Šprincová Veronika</i> <i>zástup: Mottlová Markéta</i>	Fórum 50 %

Omluveny/i:

	Jméno	Organizace
1.	<i>Baršová Andrea</i>	Úřad vlády ČR
2.	<i>Ferrarová Eva</i>	MV
3.	<i>Kubálková Petra</i>	Aperio
4.	<i>Nováková Helena</i>	KÚ Karlovarského kraje
5.	<i>Sajfrtová Hana</i>	MPSV
6.	<i>Světlíková Daniela</i>	Český svaz žen
7.	<i>Uhl Michal</i>	MČ Praha 2

Hostky/é:

	Jméno	Organizace
1.	<i>Jirků Jana</i>	MPSV
2.	<i>Kavková Eva</i>	Evropská kontaktní skupina
3.	<i>Kosičková Vladimíra</i>	MZV
4.	<i>Kubíková Hana</i>	MMR
5.	<i>Nestával František</i>	MPO
6.	<i>Šeredová Purschová Adéla</i>	MPSV

Sekretariát Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů:

Šafařík Radan, Zachariášová Lucia

Z celkového počtu **16** členů a členek bylo přítomno **8**, resp. **9** osob s hlasovacím právem. Výbor se stal usnášení schopným během svého jednání.

Ad bod 1 – Schválení programu

P. Pavlík na úvod přivítal přítomné členky a členy Výboru a sdělil, že v průběhu jednání by měli dorazit další členky a členové a že Výbor by měl následně být usnášení schopný. R. Šafařík omluvil z jednání náměstka pro sociální začleňování a rovné příležitosti J. Dobeše, který měl v plánu se jednání zúčastnit, ale z pracovních důvodů tak učinit nebude moci. P. Pavlík dále představil program jednání, ke kterému nikdo z přítomných nevznesl námitky.

Program jednání Výboru

1. Schválení programu	P. Pavlík
2. Problematika zdravotního pojištění migrantů a migrantek	E. Kavková
3. Možnosti zahrnutí samosprávy do Aktualizovaných opatření	členky a členové Výboru
4. Zhodnocení spolupráce jednotlivých resortů s NNO a zhodnocení stavu financování NNO v oblasti prosazování rovných příležitostí žen a mužů	sekretariát, resortní koordinátoři a koordinátorky
5. Zhodnocení výzvy „Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a soukromého života“ OP LZZ a možnosti spolupráce řídicího orgánu s Výborem	J. Jirků, A. Šeredová Purschová, členky a členové Výboru
6. Zhodnocení plánu práce Výboru na rok 2012 a výhled činnosti na rok 2013	P. Pavlík, sekretariát
7. Různé	členky a členové Výboru

Ad bod 2 – Problematika zdravotního pojištění migrantů a migrantek

P. Pavlík předal slovo E. Kavkové, zástupkyně Evropské kontaktní skupiny, která byla na jednání Výboru pozvána za účelem informování o problematice zdravotního pojištění migrantů a migrantek pobývajících v ČR. E. Kavková konstatovala, že otázky spojené s nezačleněním migrantů a migrantek pobývajících dlouhodobě na území ČR do systému veřejného zdravotního pojištění mají silné genderové souvislosti. Do režimu veřejného zdravotního pojištění v současnosti spadají pouze migranti a migrantky, kteří v ČR pracují. Ostatní migranti a migrantky, kteří jsou v ČR za jiným účelem (včetně rodinných příslušníků pracujících migrantů a migrantek), jsou nuceni sjednávat si komerční zdravotní pojištění za nevýhodných podmínek. Pojistné podmínky totiž komerčních pojišťoven z úhrady vylučují řadu úkonů zdravotní péče. Komerční pojišťovny dle údajů z výročních zpráv vykazují na pojištění migrantů a migrantek velké zisky (mezi 40 a 80 %). V souvislosti se současnou situací mohou být zvláště znevýhodněny ženy-rodíčky. Jedná se například o případy, kdy ženám z důvodu těhotenství zaměstnavatel neprodlouží pracovní poměr uzavřený na dobu určitou. Následně tyto ženy již nadále nespádají do systému veřejného zdravotního pojištění, ale musí si sjednávat komerční pojištění, které často nepokrývá řadu úkonů spojených s porodní a poporodní péčí.

E. Kavková doplnila, že za současnou praxi ve vztahu ke zdravotnímu pojištění migrantů a migrantek je ČR často kritizována ze strany mezinárodních organizací. Naposled Výbor OSN pro odstranění diskriminace žen (dále jen „CEDAW“) ve svých Závěrečných

doporučeníh ze dne 22. října 2010 ČR vyzývá k zajištění zdravotního pojištění a přístupu k dostupné zdravotní péči pro všechny ženy-migrantky a jejich děti.

E. Kavková dále Výbor seznámila s usnesením Výboru pro práva cizinců, který je zřízen při Radě vlády pro lidská práva. Výbor pro práva cizinců doporučil rozšíření systému veřejného zdravotního pojištění i na ty migranty a migrantky, kteří nemají na území ČR uzavřen pracovní poměr.

K. Niklová tlumočila stanovisko věcně příslušného útvaru MF k záležitosti veřejného zdravotního pojištění migrantů a migrantek. Ministerstvo financí se touto problematikou naposled zabývalo při přípravě zákona o jednotném inkasním místě, kterým se měl zároveň novelizovat zákon o veřejném zdravotním pojištění. Jako koncepční a systémové řešení se jeví povinné soukromé zdravotní pojištění cizinců a cizinek, které by garantoval větší rozsah zdravotní péče v souladu s příslušnými směrnicemi EU, a zároveň by nezatížilo státní rozpočet. Z analýz finančních dopadů, které si MF nechalo zpracovat, vyplývají negativní finanční dopady na státní rozpočet v řádech miliard korun. Z právních analýz vyplývá, že situace, kdy cizinci jako osoby samostatně výdělečně činní a jejich rodinní příslušníci nejsou účastni veřejného zdravotního pojištění, je zcela v souladu s ústavním pořádkem ČR i jejími mezinárodními závazky a komunitárním právem. Z těchto důvodů MF nepodporuje zahrnutí cizinců a cizinek mimo pracovní poměr do systému veřejného zdravotního pojištění.

P. Pavlík konstatoval, že usnesení Výboru pro práva cizinců je silným argumentem pro podporu úsilí zahrnutí migrantů a migrantek do systému veřejného zdravotního pojištění. Dále doplnil, že tato otázka má přesah do oblasti rovnosti žen a mužů, neboť obecně platí, že náklady spojené se zdravotní péčí mají z mnoha důvodů výrazně větší dopad na ženy než na muže. Proto navrhuje úsilí o zahrnutí migrantů a migrantek do systému veřejného zdravotního pojištění podpořit. Zároveň požádal E. Kavkovou o doplnění informací o dopadech současné situace na ženy a do promítnutí perspektivy rovnosti žen a mužů do dalších podkladů. Následně by bylo možné se touto otázkou zabývat na půdě Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů (dále jen „Rada“).

E. Kavkovou konstatovala, že argumentem ve vztahu k rovnosti žen a mužů je zejména doporučení uvedené v Závěrečných doporučeníh CEDAW. P. Pavlík doplnil, že před případným projednáním této otázky na půdě Rady je nutné zpracovat komplexní podklady a promítnout do nich právě genderový rozměr tak, aby Rada měla k dispozici souhrn argumentů.

D. Jahodová se dotázala, jaké jsou v současnosti možnosti uvedenou situaci změnit. E. Kavková uvedla, že v minulém roce byl vládou ČR zpracován návrh novely zákona o veřejném zdravotním pojištění, který situaci migrantů a migrantek řešil. Tento návrh ale nakonec z důvodu odporu MF podpořen nebyl. Novela je nicméně připravena a stačilo by například, aby se ji pokusil předložit někdo z poslanců či poslankyň.

E. Kavková dále uvedla, že Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR (dále jen „Konsorcium“) si nechalo zpracovat ekonomicko-právní analýzu, která poukazuje na ekonomickou nevýhodnost současné situace pro financování veřejného zdravotnictví. Analýza ukazuje, že komerční pojištění cizinců a cizinek je pro všechny pojišťovny výhodným pojistným produktem. Tyto údaje se tedy rozcházejí se

stanoviskem MF, které případné zahrnutí migrantů a migrantek do veřejného zdravotního pojištění považuje za ekonomicky nevýhodné pro státní rozpočet. E. Kavková dále konstatovala, že analýzu MF nemá Konsorcium k dispozici a nemohou tedy na argumenty z této analýzy reagovat.

P. Pavlík vyjádřil názor, že důležitější než ekonomické dopady je lidskoprávní dimenze. Dále doplnil, že v současnosti je přítomno 8 členek a členů s hlasovacím právem a Výbor tak není usnášeníschopný. Navrhl proto se k případné formulaci usnesení Výboru k tomuto bodu vrátit později během jednání.

Ad bod 3 – Možnosti zahrnutí samosprávy do Aktualizovaných opatření

P. Pavlík konstatoval, že tento bod navrhovala zařadit na program jednání E. Ferrarová, která ovšem z důvodu nemoci nakonec nemohla na jednání dorazit. Proto P. Pavlík navrhl bod projednat na příštím jednání Výboru.

Ad bod 4 – Zhodnocení spolupráce jednotlivých resortů s NNO a zhodnocení stavu financování NNO v oblasti prosazování rovných příležitostí žen a mužů

R. Šafařík uvedl, že cílem tohoto bodu je zhodnotit dosavadní spolupráci jednotlivých ministerstev a nestátních neziskových organizací a projednat možnosti jejího prohlubování. Jedním z úkolů Aktualizovaných opatření Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže (dále jen „Aktualizovaná opatření“) je totiž i právě navazovat a rozvíjet spolupráci nestátními neziskovými organizacemi. Na jednání byli pozváni i resortní koordinátoři a koordinátorky rovných příležitostí žen a mužů, kteří mohou o spolupráci svých ministerstev s nestátními neziskovými organizacemi. R. Šafařík doplnil, že při vyhodnocování Aktualizovaných opatření ze strany referátu rovných příležitostí žen a mužů je patrné, že úroveň a rozsah spolupráce jednotlivých ministerstev s nestátními neziskovými organizacemi je velmi rozdílná.

K. Niklová konstatovala, že MF má vzhledem ke své specifické působnosti poměrně omezené možnosti spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi. Spolupráci proto v současnosti navazují zejména v oblasti školení.

H. Kubiková uvedla, že obdobně je na tom MMR, kde se rovněž zaměřují hlavně na spolupráci v rámci personálního vzdělávání, a to zejména s Gender Studies, o.p.s.

F. Nestával informoval o spolupráci MPO s organizacemi působícími v oblasti ochrany spotřebitelů a spotřebitelek. Rovněž doplnil, že prohlubování spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi se nebrání. Zároveň však z kapacitních důvodů na aktivní vyhledávání možností spolupráce nezbývá moc času s ohledem na současnou prioritu, kterou je zřízení dětské skupiny na MPO.

V. Kosičková uvedla, že odbor lidských práv a transformační spolupráce MZV s nestátními neziskovými organizacemi úzce spolupracuje, zejména formou grantových projektů.

H. Skálová konstatovala, že v roce 2012 byla Gender Studies, o.p.s. oslovena ze strany MŠMT s poptávkou po celodenním školení v oblasti rovnosti žen a mužů uvnitř úřadu

jako zaměstnavatele. Gender Studies, o.p.s. rovněž na podzim roku 2012 pořádala školení na MŠMT. H. Skálová dále doplnila, že dlouhodobě velmi kvalitní spolupráci má Gender Studies, o.p.s. navázanu s MV, se kterým se podílí na organizaci soutěže Úřad půl na půl. Forma a rozsah spolupráce často závisí na osobních kontaktech a vazbách konkrétních úředníků a úřednic a pracovníků a pracovník nestátních neziskových organizací.

P. Pavlík navrhl zvážit vytvoření určité platformy pro vzájemné představení aktivit nestátních neziskových organizací a potřeb jednotlivých resortů. Navrhl, aby se tímto návrhem Výbor příští rok zabýval a oslovil Českou ženskou lobby s žádostí o představení možných návrhů, jak spolupráci nestátních neziskových organizací a resortů prohlubovat. R. Šafařík doplnil, že vhodnou platformou by mohlo být například společné setkání nestátních neziskových organizací a resortních koordinátorů a koordinátorek rovných příležitostí žen a mužů, na kterém by došlo k vzájemnému představení aktivit a nalezení možností spolupráce.

L. Zachariášová uvedla, že v rámci spolupráce v rámci rovných příležitostí žen a mužů je nutné hledat i aktivity nad rámec školení.

Během projednávání tohoto bodu na jednání Výboru dorazila další členka. Počet přítomných členek a členů Výboru tak stoupl na 9 a Výbor se stal usnášením schopným.

Ad bod 5 – Zhodnocení výzvy „Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a soukromého života“ OP LZZ a možnosti spolupráce řídicího orgánu s Výborem

J. Jirků konstatovala, že by v budoucnu za odd. realizace OP LZZ – sociální integrace a mezinárodní spolupráce navázala s Výborem bližší spolupráci na nastavování příštího programovacího období kohezní politiky. V současnosti MPSV pracuje na přípravách operačního programu pro příští období, jehož součástí by měly být opět aktivity zaměřené na rovné příležitosti žen a mužů.

A. Šeredová Purschová představila oblast podpory Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a soukromého života v rámci OP LZZ (dále jen „oblast podpory 3.4“). Prezentace je přílohou č. 1 tohoto zápisu. A. Šeredová Purschová m.j. uvedla, že v oblasti podpory 3.4 bylo dosud podpořeno celkem 247 organizací, z nich nejvíce nestátních neziskových organizací (109) a soukromých společností (102). A. Šeredová Purschová dále shrnula současné nastavení opatření pro zvýšení kvality předkládaných projektů, k nimž např. patří evaluační studie, fokusní skupiny, veřejné připomínkování návrhu výzvy k předkládání projektů či požadavek na genderovou expertku či expertka v realizačním týmu projektů.

P. Pavlík se zeptal, jakým způsobem jsou ustavovány fokusní skupiny a konstatoval, že v nich často chybí zástupci a zástupkyně akademické sféry. A. Šeredová Purschová uvedla, že k účasti na činnosti fokusních skupin jsou standardně oslovována i akademická pracoviště a je jen na nich, zda se jednotlivých jednání fokusních skupin zúčastní či nikoli.

A. Šeredová Purschová rovněž shrnula hlavní závěry z evaluačních hodnocení, k nimž mj. patří posilování spolupráce různých subjektů (nestátních neziskových organizací, sociálních partnerů, podniků apod.), využívání statistických údajů či prohlubování spolupráce se zaměstnavateli. A. Šeredová Purschová dále hovořila o procesu výběru hodnotitelů a hodnotitelek. Podmínkou pro jejich jmenování je minimální 5letá praxe v oboru, znalost českého jazyka a alespoň středoškolské vzdělání. Výběr konkrétních hodnotitelů a hodnotitelek pro danou výzvu probíhá náhodným losováním, kdy kritériem je pouze zvolená oblast podpory a dosavadní rating hodnotitele či hodnotitelky.

D. Jahodová se zeptala, co přesně se chápe podmínkou pětileté praxe v oboru. A. Šeredová Purschová odpověděla, že tato podmínka je dokládána životopisem jednotlivých osob, u kterých se posuzuje, zda skutečně pět let působí v oboru souvisejícím s rovnými příležitostmi žen a mužů. Rovněž je vyžadováno doporučení alespoň od dvou dalších osob, které zkušenosti a praxi dané hodnotitelky či hodnotitele v oblasti rovných příležitostí žen a mužů dokládá. A. Šeredová Purschová dále shrnula roli výběrové komise, která má rozhodující vliv na schválení či neschválení projektů, které prošly věcným hodnocením. Výběrová komise má rovněž pravomoc navrhnout případná krácení rozpočtu.

P. Pavlík konstatoval, že princip rovných příležitostí žen a mužů by skutečně měl být důsledně zohledňován ve všech projektech podporovaných z OP LZZ. Pokud některý projekt nevede k podpoře rovnosti žen a mužů, neměl by být schválen. J. Janů odpověděla, že takto tomu v současnosti je a že by nemělo docházet k podpoře žádného projektu, který je v rozporu s rovnými příležitostmi žen a mužů. Zohlednění principu rovných příležitostí žen a mužů je rovněž součástí bodového hodnocení. Zároveň doplnila, že dosud nebyl z důvodu rozporu s rovnými příležitostmi žen a mužů vyřazen žádný projekt.

P. Pavlík navrhl, aby byl Výbor v budoucnu zahrnut do přípravy příštího programovacího období ve vztahu k operačním programům vztahujícím se rovným příležitostem žen a mužů. Výbor rovněž může nabídnout svou expertízu v oblasti uplatňování principu rovných příležitostí žen a mužů jako horizontálního tématu. J. Jirku konstatovala, že v průběhu začátku roku 2013 by měl být k dispozici první draft návrhu programu pro příští programovací období, který by mohl být zaslán Výboru k případným připomínkám.

Během projednávání tohoto bodu na jednání Výboru dorazil J. Dobeš.

P. Pavlík navrhl vrátit se k přerušnému bodu programu č. 2, který se týkal veřejného zdravotního pojištění cizinců a cizinek. L. Zachariášová dále navrhla, aby Výbor pověřil sekretariát, aby vstoupil v jednání s MF a pokusil se získat dostupné analýzy vztahující se k dopadům možného zavedení veřejného zdravotního pojištění pro cizince a cizinky. Navrhl, aby k tomuto bodu Výbor přijal usnesení:

*Výbor v souladu se Závěrečnými doporučeními Výboru OSN pro odstranění všech forem diskriminace žen **podporuje** iniciativu Výboru pro práva cizinců Rady vlády pro lidská práva vyjádřenou usnesením ze dne 22. října 2012, která směřuje k zahrnutí cizinců do systému veřejného zdravotního pojištění.*

Výbor pověřuje sekretariát Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů, aby vstoupil v jednání s MF ve věci zpřístupnění analýz týkajících se finančních dopadů začlenění cizinců a cizinek do systému veřejného zdravotního pojištění.

*P. Pavlík zahájil hlasování o návrhu tohoto usnesení: **9 pro, 0 proti, 0 zdržel/a se.** Usnesení Výbor **přijal.***

Ad bod 6 – Zhodnocení plánu práce Výboru na rok 2012 a výhled činnosti na rok 2013

P. Pavlík krátce shrnul plán práce Výboru na rok 2012 a konstatoval, že došlo k naplnění téměř všech jeho bodů. Některé body plánu práce na rok 2012, které nebyly splněny úplně, navrhuje přesunout do plánu práce na rok 2013. K těmto bodům patří vyhodnocení stavu institucionálního zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů a rozvoje lidských zdrojů v této oblasti, analýza finančních zdrojů poskytnutých v oblasti rovných příležitostí žen a mužů, analýza nástrojů prosazování rovných příležitostí žen a mužů a zhodnocení spolupráce jednotlivých resortů s NNO a zhodnocení stavu financování NNO v oblasti prosazování rovných příležitostí žen a mužů. P. Pavlík zároveň navrhl nadále se věnovat některým průběžným bodům, ke kterým patří vyhodnocování sběru dat a statistik v oblasti rovných příležitostí žen a mužů či asistence při vytváření Aktualizovaných opatření Priorit a postupů vlády při prosazování rovných příležitostí pro ženy a muže. Na základě těchto námětů bude vytvořen plán práce Výboru na rok 2013, který bude schválen na prvním jednání Výboru v roce 2013. P. Pavlík zároveň vyzval ostatní členky a členy Výboru, aby své podněty pro plán práce na příští rok zasílali tajemníkovi Výboru.

Ad bod 7 – Různé

L. Zachariášová Výbor informovala o dalším vývoji ve vztahu k přípravě strategie rovných příležitostí žen a mužů a o zpracování vstupní analýzy k této strategii. Vstupní analýza je v současnosti dokončována a měla by být k dispozici začátkem příštího roku,

B. Jonitová požádala o provedení úpravy v zápise z minulého jednání, ve kterém bylo mylně uvedeno, že jako koordinátorka rovných příležitostí žen a mužů na MO působí na celý úvazek.

P. Pavlík poděkoval přítomným členkám a členům Výboru a resortním koordinátorkám a koordinátorům za jejich účast na dnešním jednání a jednání Výboru uzavřel.

Jednání bylo ukončeno ve 12:15.

Schválil:

P. Pavlík, předseda Výboru

Zapsal: R. Šafařík, sekretariát Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů.